

د کورونا وایرس پر وړاندې واکسین – کووید-19 کرونا واکسین استرازاژینیکا (AstraZeneca)

هغه کسانو لپاره معلومات چاته چې د واکسین وړاندیز شوی

د کورونوویرس د تنفسي ساري ناروغی لامل کیږي. ډیری خلک د نینو نینانو یا لږ احساس کوي یا هیڅ نه، مگر ځینې ممکن په جدي توګه ناروغ شي. زاړه، او هغه څوک چې دمخه ځینې ناروغی لري د جدي ناروغی یا مرګ خطرناک خطر لامل کیږي. د کورونا وایرس واکسین هدف د ژوند او روغتیا ساتنه ده.

څوک باید د کورونا ویروس دغه واکسین ولري؟

هغه خلکو ته چې د معافیت ملی پروګرام له لوری د واکسین اخیستلو وړاندیز شوی د لومړیتوب کتار کی واکسین ورکول کیږي.

واکسین وړیا دی او کارول یې په خوښه دي. په لورمېرو کې د دې واکسین به په ناروې کې خلکو ته وړاندې شي.

زه څنګه دا واکسین ترلاسه کړم؟

د خپل ښاروالی وېب پاڼه وګورئ چې چا ته دا واکسین ورکول کیږي، واکسین څرنګه لګیږي او کله به دا کیږي.

دا واکسین څنګه ورکول کیږي؟

واکسین په د لاس په پورتنی حصه مټ کې له سرنج له لاری ور کول کیږي. تاسو به د 9-12 اونيو په موده کې په بېلا بېل وختونو کې د واکسین درملني خوراګونه ترلاسه کړئ. دا مهمه ده چې تاسو په ټاکل شوي وخت کې دوهم خوراک واخلي. مخکې لدې چې تاسو واکسین ترلاسه کړئ، له تاسو څخه به وپوښتل شي چې ایا تاسو ښه احساس کوئ او که تاسو د نورو واکسینو په اړه کوم عکس العمل درلود. په یاد ولرئ چې تاسو باید وواپې که چېرې تاسو حساسیت، حمل، د دوا استعمال او یا هم نوری صحت ستونزی لری، درمل کاروئ یا نور روغتیایي ستونزی لری. د حاد ناروغی او تبه له 38°C پورته د واکسین ځنډول معمول وي. وروسته له دې چې تاسو واکسین وکړل، تاسو څخه به د 20 دقیقو انتظار کولو غوښتنه وشي.

دا واکسین څرنګه کار کوي؟

واکسین له یو بی ضرره وایرس څخه استفاده کوي ترسو د کورونا میخونو ته په بدن کې ترکیب ورسوي. بدن د دې سپایکونو یا میخونو بی ضرره کاپي جوړوي چې د معافیت سیستم یې پرې تمرین وکولی شي. پدې توګه، د معافیت سیستم د کورونوویرس سپایکونو پیژندل زده کوي او کولی شي د بدن دفاع وکړي که چېرې دا په ویروس اخته کیږي.

لیږدول شوی وایرس په بدن کې زیاتیری نه او ژر ماتیږي. دغه واکسین د کورونا وایرس یا هم د کوم بلې ناروغی لامل نشی کیدی. د کورونا ویروس واکسین د ناروغی مخنیوي لپاره کار کوي. دا د رواني ناروغی درملنه نشي کولی.

د واکسین جوړونې طریقه د ابولا په ویروس باندې دمخه کارول شوی ده.

دا واکسین څومره ښه کار کوي؟

دا واکسین د کورونا وایرس له امله رامینځته شوي نوي ناروغیو څخه ساتنه کوي. د درملنم خوراک څخه درملنه اونی وروسته، اوسط 60% واکسین شوی کسان د مطالعات له مخه د کورونا ناروغی په وړاندې خوندي وو. په هر صورت، د محافظت کچه لوړه بریښی که چېرې د واکسین د درملنه خوراګونو تر منځ وقفه 9 اونی یا ډیره وی.

مطالعات ښيي دغه واکسين د کورونا سخت ناروغيو څخه کوم چې د روغتون درملنی ته اړتیا لری هم محافظت چمتو کوی. مور لاهم نه پوهیږو چې محافظت څومره وخت دوام کوي. که چیرې محافظت د وخت په تیریدو سره کم شي، نو وده ورکونکی خوراکونه ښایي اړین شي. لکه څنگه چې واکسين د ناروغي مخه نیسی همدا رنگه د انتقال مخه هم نیسی خو تر کومه حده هغه اوس مهال معلومه نده. له همدې امله، دا مهم دي چې د جراثیمو یا انتان کنټرول اوسني مشورې تعقیب ته دوام ورکړئ.

اړخیزه اغیزه

د هغه مطالعاتو څخه چې ترسره شوي دي، مور د هغه عام او لږ عام اړخیزه اغیزو په اړه پوهیږو چې واکسين شوي دي. مونږ نشو کولای نادره یا هغه اړخیزه اغیزی چې د واکسين څخه وروسته او اوږد مهاله وی گوښه کړو. ډیری اړخیزه اغیزی د واکسين اولنی څو ورځو کی پېښ شوی او څو ورځو په موده کی ختمی شوی.

- د نیم نه زیاتو کسانو د تزریق جای کی درد تجربه کړ.
- نا آرامه احساسول، ستړیا، سر دردی، د غړو او غړو درد، یخنی، د زړه بدوالی او تبه یي نوری عامی اړخیزه اغیزی دی.
- د درملنم خوراک څخه وروسته اړخیزه اغیزی جدی او بار بار ندی.

په ډیری قضیو کې، اړخیزه اغیزی لږي یا معتدل وي. څه کم 5% څورونکي اړخیزه اغیزی راپور کړي چې بی ضرر وبللی شوي مگر دي کار د څو ورځو لپاره د دوي په ورځني ژوند اغیزه وکړه.

زه څه وکړم که زه اړخیزه اغیزی ترلاسه کړم؟

که تاسو غیر متوقع، جدي یا اوږدي ښيي تجربه کړئ چې تاسو فکر کوئ ممکن د واکسين له امله وي، نو د خپل ډاکټر یا بل روغتیایی کارمند سره د ارزونې او مشورې لپاره تماس ونیسئ. د روغتیا پاملرنې کارکوونکي دنده ده چې د کوم جدي یا غیر متوقع عکس العمل راپور ورکړي چې دوی یې شک لري د واکسين له امله رامنځته کیږي. تاسو کولی شئ د helsenorge.no له لارې پخپله ځانته یوه خبرتیا هم واستوئ.

مشروط تصویب

دا کورونا ویروس واکسين په لوی مطالعاتو کې ازمول شوی چې په کې څو زره خلکو واکسين ترلاسه کړی. مطالعات د نورو واکسينو په څیر په ورته ډول ترسره شوي، مگر د مشاهدو وخت یې تر هغو لنډ دی. د درملو تنظیم کونکي چارواکو واکسين ته مشروط تصویب ورکړ. دا پدې معنی ده چې د دې ارزونې لپاره کافي معلومات شتون لري چې د واکسين گټه له خطر څخه ډیره وي، مگر دا چې د واکسين تولیدونکي باید مطالعي ته دوام ورکړي او په دوامداره توگه د درملو تنظیم کونکي چارواکو ته معلومات چمتو کړي کله چې دا شتون ولري.

کوم واکسين ما ترلاسه کړي دي؟

کله چې تاسو ته د کرونا بو واکسين درکړل شي، دا به د ناروي د معافیت راجسټریشن کې ثبت شي تاسو خپل معلوماتو ته په helsenorge.no لاس رسی کولی شئ.

غواړئ نور معلومات ترلاسه کړئ؟

مهرباني وکړئ له خپل ډاکټر وپوښتئ یا بل د روغتیا متخصص څخه او یا ناروي د روغتیا موسسي وېباني څخه لیدنه وکړئ fhi.no/cvp.